

Rozesílka Lísky

Informace, náměty a metodická podpora pro EVVO

LÍSKA

Připravili jsme pro Vás zářijovou rozesílku 15/2016. Najdete v ní upozornění na grantové výzvy, pozvánky a informace o akcích v regionu.

Akce do diáře:

- ✓ 3.-4. září - **Garden Food Festival** ve Zlíně
- ✓ 10. září - **Den otevřených dveří na Ekofarmě Javorník, Štítná nad Vláří**
- ✓ 24. září – **Den otevřených dveří v Českově mlýně, Jarcová u Vsetíně**
- ✓ 20.-21. října - tradiční **setkání pedagogů MŠ** na Hájence v Semetíně, Vsetín
- ✓ 2. listopadu - **XVI. Krajská konference o EVVO** ve 14I15 Baťově institutu ve Zlíně, hlavním tématem je Odkud se bere jídlo (příběhy jídla). Můžete se těšit na referáty Margit Slimákové, specialistky na zdravotní prevenci a výživu z iniciativy Skutečně zdravá škola a Doc. Dalibora Pastuchy, přednosta Ústavu Rehabilitace, ReFit Clinic s.r.o z Olomouce.

- **Podrobný přehled akcí v regionu** i mimo něj najdete na webu Lísky v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí můžete průběžně zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Aktuální nabídku vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení** zveřejňujeme na www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele.
- **Aktuální fotografie z akcí Lísky** najdete na <http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/>
- **Metodické listy** pro učitele a **listy skřítky Lískáčka** pravidelně zasíláme jen členům Klubu LÍSKY a LÍSKY, z.s.

Dnešní pranostika:

1. září – Svatý Jiljí jasný – podzim krásný/2. září – Na svatého Štěpána krále je už léta namále

V příloze najdete:

- 1 - Rozesílku 15/2016 - celý text v PDF
- 2 - nabídku na kurz koordinátora EVVO (2017-2018)
- 3- nominační list na Cenu EVVO 2016
- 4- pozvánku na Den otevřených dveří na ekofarmu Javorník
- 5- pozvánku na Den otevřených dveří do Českově mlýna
- 6 – pozvánku na říjnové setkání MŠ
- 7- přihláška na vzdělávací akci Lísky

Klub Lísky má 62 členů, je pro nás velkou radostí a motivací.

Děkujeme za Vaši přízeň a podporu.

Pokud se Vám programy a činnosti Lísky líbí, máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje, můžete se stát členem Klubu Lísky i Vy. Svým členstvím v Klubu podpoříte naše poslání a programy, a zároveň dáte najevo, že nám fandíte. Členství v klubu můžete též darovat jako dárek.

Informace o klubu i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Kde Líska pomáhá

Líska pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Mezi hlavní cíle patří pomoc nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí. Více na www.korunkaluhacovice.cz

Dobrý anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění. Více na <https://www.dobryandel.cz/>

Šíříme myšlenku Dobrého anděla a pomáháme oslovit a získat další Dobré anděly. **Podívejte se na novou kampaň:** <https://www.dobryandel.cz/1500-statecnych>

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Centrum Čalantika je jméno chudinského slumu v bangladéšské metropoli Dháce, kde žije více než 12 tisíc lidí.

Čalantika je však také název **centra pro vzdělání a volný čas**, které poskytuje základní vzdělání dětem z velmi chudých poměrů a podporuje je v tom, aby začaly chodit do školy a své vzdělání úspěšně dokončily. Centrum nabízí vzdělání také rodičům a opatrovníkům dětí, zlepšuje životní i pracovní podmínky rodin a je oporou celé místní komunity.

<http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Společnost Člověk v tísni vznikla jako humanitární organizace s cílem pomáhat lidem v krizových oblastech.

Provozovatelem e-shopu Skutečný dárek je společnost Člověk v tísni, o.p.s. Nákupem Skutečných dárků přispíváte do sbírky **Skutečná pomoc** (www.skutecnapomoc.cz), díky níž Člověk v tísni zlepšuje životy lidí nejen v chudých zemích světa. Člověk v tísni pracuje také v České republice. Pomáhá lidem při každých povodních. V Čechách i na Moravě poskytuje sociální služby, pomáhá studentům i pedagogům na téměř 3 000 školách, doučuje děti ze sociálně slabších rodin. Každoročně pořádá festival Jeden svět. **Pro více informací navštivte www.clovekvitisi.cz. O pomoci v ČR se dozvíte také na stránkách www.lepsiskolaprovsechny.cz**

Aktuality a novinky

❖ Strom roku 2016

Započalo hlasování v anketě **Strom roku** 2016. Letos poprvé můžete hlasovat i odevzdáním starého mobilu do sběrného E-boxu **Asekol** v místě, kde finalista roste. Za každý takto recyklovaný mobil přičteme vašemu finalistovi 20 hlasů k dobru. www.stromroku.cz

❖ Soutěž o titul regionální výrobce podporující místní udržitelnou ekonomiku, 3. ročník

Patronkou soutěže je pani Mgr. Milena Kovaříková, předsedkyně Výboru pro územní plánování, zemědělství, životní prostředí a rozvoj venkova Zastupitelstva Zlínského kraje.

Cílem soutěže je podpořit a zviditelnit místní výrobce a zvýšit povědomí veřejnosti o místních produktech. Podpořit místní ekonomiku vedoucí především k zachování tradic a tradiční výroby, řemesel a ruční práce, rozvoji ekologického zemědělství, využívání místních surovin a uplatňování postupů šetrných k životnímu prostředí. Soutěž probíhá na území Zlínského kraje v termínu 1.9.- 21.10.2016.

Kategorie:

1. Výrobce potravin
2. Zemědělec, farmař
3. Řemeslník
4. Rukodělný výrobce

Více informací a přihláška na <http://www.liska-evvo.cz/doc/soutez-o-titul-regionalni-vyrobce-2>

❖ Nominace na Cenu za přínos rozvoji EVVO ve Zlínském kraji, XVI. ročník

---

Návrhy na nominace mohou lidé i organizace zasílat do 21. října letošního roku.

Návrh na nominaci může podat kterákoliv fyzická či právnická osoba prostřednictvím úplně a správně vyplněného formuláře a v uvedeném termínu. Nominace bude posuzovat řídicí výbor LÍSKY, posílený o nezávislé osobnosti. O nominaci budou jednotlivci i organizace osobně informováni.

Nominace budou zveřejněny a ceny předány na XVI. Krajské konferenci o EVVO, která se uskuteční v listopadu 2016 ve 14115 BAŤOVĚ INSTITUTU ve Zlíně.

Nominace je možno podávat a ocenění bude rozdáno v deseti kategoriích:

1. Osobnost EVVO.
2. Ředitel školy, školského zařízení/manažer neziskové organizace.
3. Školní koordinátor EVVO, pedagog, lektor.
4. Pracovník/dobrovolník nestátní neziskové organizace.
5. Komunální politik/pracovník veřejné správy.
6. Žák základní/střední školy, student vyšší/vysoké školy.
7. Podnikatel (právnická i fyzická osoba).
8. Škola, školské zařízení/vzdělávací instituce/nezisková organizace.
9. Projekt/aktivita EVVO realizovaný/á na území Zlínského kraje.
10. Objev v oblasti EVVO (jednotlivec).

Nominaci mohou zájemci zaslat nejpozději do 21. 10. 2016 písemně na adresu: LÍSKA, z.s., M. Urbánka 436, Rokytnice, 755 01 Vsetín, nebo elektronicky e-mailem: infoevvo@seznam.cz.

❖ Fairtradový počín roku

Fairtradový počín roku je celorepubliková soutěž nejlepších příkladů podpory fair trade. Sami můžete nominovat vlastní počín i následně se zapojit do hlasování. Nominace počínů za rok 2016 probíhají do konce ledna 2017. Hlasování bude probíhat do konce února 2017. Mezi hlavní kritéria hlasování patří inovativnost, dopad na povědomí o fair trade a dopad na prodej fairtradových výrobků.

Přihlaste svůj počín roku! Bližší informace k soutěži najdete v příloze a na webu www.fairtradovamesta.cz/pocin

---

❖ Září je měsícem biopotravin

Ministerstvo zemědělství letos již podvanácté vyhlašuje září Měsícem biopotravin a ekologického zemědělství. Touto tradiční kampaní chce veřejnosti představit místní biofarmy a výrobce bioproduktů, jejichž nabídka se rok od roku rozšiřuje.

Tradice je i jmenovatelem ekologického zemědělství jako takového v České republice. Je to totiž již více než čtvrt století, kdy zde byly založeny první tři ekologické farmy. V současné době je certifikováno více než 4 300 ekofarem a více než 570 výrobců biopotravin, kteří jsou pravidelně kontrolováni v tomto systému stanoveném a garantovaném národní i evropskou legislativou.

Ekologické zemědělství není pouze moderním světovým trendem reflektujícím stále vzrůstající potřebu reagovat na současné problémy a zachovat zdravou půdu, vodu i obecně přírodu a přírodní zdroje příštím generacím. Systém ekologického zemědělství naopak vychází z tradičních agrotechnických postupů používaných našimi předky, doplněné

o vysoce moderní vědecké i praktické poznatky, čímž produkuje vysoce kvalitní, nutričně bohaté potraviny s žádným či stopovým množstvím reziduí chemických látek trvale udržitelným způsobem a s respektem ke všemu životu a tedy i k chovaným hospodářským zvířatům. Biopotraviny tedy nelze označit za předraženou módní vlnu, nýbrž naopak za produkty, které by měly být nedílnou součástí jídelníčku každého člověka. Bioprodukce tak v sobě snoubí tradici i modernost: na trhu s biopotravinami naleznete nejen moderní potraviny vhodné pro zdravý životní styl, ale i kompletní sortiment vysoce kvalitních a chutných potravin vycházejících z tradičních receptur. **Bio je zkrátka pro každého.**

V biokvalitě je možné koupit již prakticky všechny potraviny – ovoce, zeleninu, maso a uzeniny, mléko a mléčné výrobky, mouku, vejce, ale i kečup, olej, čokoládu, víno, pálenku, koření, kávu nebo čaj. Vůbec nejprodávanějším sortimentem je však dětská výživa – tvoří téměř čtvrtinu všech prodaných biopotravin. Maminky zkrátka vědí, co je pro jejich děti nejlepší. Bioprodukty jsou dostupné pro každého – prodávají se ve specializovaných i běžných prodejnách potravin, ale také v řetězcích, lékárnách, v drogeriích nebo na internetu.

Mottem letošního ročníku Září – měsíce biopotravin tedy nemůže být nic jiného než „**Bio je u nás doma.**“

Zdroj: www.mesicbiopotravin.cz

Zdroje (nejen) pro EVVO

- **MŽP podpoří environmentální programy pro žáky mateřských, základních a středních škol**
http://www.mzp.cz/cz/news_010916_LIFE
- Řídící orgán OP VVV vyhlašuje dne 23. června 2016 výzvy č. 02_16_022 **Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – Šablony pro MŠ a ZŠ I** (výzva je určena pro území mimo hlavní město Praha) a č. 02_16_023 **Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – Šablony pro MŠ a ZŠ I** (výzva je určena pro území hlavní město Praha) v prioritní ose 3 OP VVV. Zpřístupnění IS KP14+ pro příjem žádostí o podporu: 23. června 2016. Ukončení příjmu žádostí dle textu výzvy: 30. 6. 2017.
<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy-1/vyzvy-c-02-16-022-a-c-02-16-023-podpora-skol-formou-projektu>
- **Nadace VIA vyhlašuje grantová kola pro Rychlé granty na krátkodobé projekty do 6 měsíců**, kdy můžete získat až 30 000 korun. Uzávěrka programu je vždy první čtvrtek v měsíci. Více informací včetně formuláře žádosti a textu vyhlášení najdete na stránce Rychlých grantů:
<http://www.nadacevia.cz/cz/granty-a-podpora/podpora-mistnich-iniciativ/mesta-z-jineho-testa-rychle-granty-2015>
- Granty Evropské nadace mládeže Vyhlášovatel **European Youth Foundation**,
<http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2xx1--&x=2425367>

Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu

- **Dny otevřených dveří a exkurze na farmy a k regionálním výrobcům v regionu:**
- 27.8. , 10 – 16 hodin, **Veselý grunt Janová**, okres Vsetín. Zpracovna ovoce Ekosadů Marden a dalších výrobců.
- 10.9., 11 – 18 hodin, **Ekofarma Javorník Štítná n. Vlčíř**. Celodenní program s vyhlášením výsledků národní soutěže Česká biopotravina 2016 a předání ocenění nejlepší sedlák PRO-BIO. Spolupořadatel PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců Šumperk.
- 24.9., **Češkův mlýn Jarcová u Vsetína**
- 1.10. , **Biofarma Juré Lužkovice u Zlína**

Více o akcích na www.iskopenice.cz

- **Exkurze k regionálním producentům, 10. září, 3 farmy, 3 příběhy, www.hostetin.veronica.cz**
- **Jablečná slavnost, Hostětín, 25. září, www.jablecna-slavnost.cz**

Jablečná slavnost to jsou jablka na každém kroku a ve všech podobách! Čerstvě vylisovaný mošt v moštárně, pečená jablka v jablečných moučnicích i čerstvě utržená jablka ze stromu v přírodní zahradě Centra Veronica. Jablečná slavnost je biojarmark a trh regionálních produktů a řemeslných výrobků a v neposlední řadě prezentace držitelů regionální značky Tradice Bílých Karpat. Jablečná slavnost je také den otevřených dveří v moštárně, ekoporadna, exkurze v přírodní zahradě a ekologických projektech v domě. Občerstvit se můžete ve fairtradeové kavárně, nebo si dát domácí kyselici, steaky, klobásy... Jablečná slavnost je jen jednou za rok. Přijďte, těšíme se na vás.

www.hostetin.veronica.cz/jablecna-slavnost-2016

- **Minifestival ekozemědělství ve Zlíně, 19. listopadu 2016, Klub Alternativa, od 13,00 hodin**
Více na www.iskopanice.cz
- **Konference Inovativní vzdělávání, Valašské Klobouky, 3.- 4. září 2016, Rodinné centrum Kaštánek**
- **Aktuální podrobný přehled akcí** (nejen v regionu) najdete na webu Líska v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>.
- **Nabídka akcí 14I15 Baťův institut Zlín**, najdete na www.14-15.cz

Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR

- **Národní fairtradová konference, 10. 11. 2016 v pražském Divadle pod Palmovkou.** Čekají vás novinky z mezinárodní kampaně, sdílení příkladů dobré praxe a inspirativní hosté. O fair trade budeme mluvit v širším kontextu udržitelného rozvoje, klimatické změny a potravinové suverenity. Registrace na <http://konference.ekumakad.cz>
- **Konference Skutečně zdravá škola, 12.11.2016, Praha, www.skutecnezdravaskola.cz**

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

Plánujeme otevření dalšího kurzu pro koordinátory EVVO: Jedná se o studium k výkonu specializovaných činností v oblasti environmentální výchovy – v souladu s § 9, odst. 1, písm. d) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č.412/2006 Sb. („specializační studium“).

Kurz II (2017 – 2018), zahájen v září 2017. Zájemci hlase se na infoevvo@seznam.cz

Cena: předpokládáme 10.000 Kč. Bude ještě upřesněna v návaznosti na počet účastníků a získané dotace. Bude zahrnovat poměrnou část režijních nákladů, ubytování a stravu. Předpokládaný počet účastníků: 15-20

<http://www.liska-evvo.cz/doc/specializacni-studium-koordinator-evvo>

Pozvánky a přihlášky na vzdělávací akce LÍSKY ke stažení <http://www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele>

Programy a služby Lísky a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

- Pokud potřebujete při plánování či realizaci environmentální výchovy konkrétní **metodickou pomoc a konzultace, máte zájem o elektronickou rozesílku, materiály k EVVO, vzdělávací akce, výukové programy pro žáky, kontakty na organizace** apod., potom využijte služby a programy LÍSKY. Kontakt: infoevvo@seznam.cz, telefon 605 806 840
- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě M.R.K.E.V.** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Do obou sítí je možné se registrovat průběžně. Veškeré **informace o podmínkách registrace** naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.
Krajským koordinátorem ve Zlínském a Moravskoslezském kraji je **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz

Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

- Nabídku výukových programů středisek ekologické výchovy a organizací najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>

Tipy na pobyty, tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi

Nabídky najdete na: <http://www.liska-evvo.cz/doc/tabory>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- Naplánujte si návštěvu **14I15 Baťova institutu Zlín**, www.14-15.cz
- **Muzeum regionu Valašsko**, aktuální nabídku najdete na www.muzeumvalassko.cz

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

Natoč BIO – studentská soutěž videoklipů propagujících biopotravinu

Pro zájemce ve věku 13-18 let. Je třeba natočit videoklip, který propaguje biopotravinu, regionální potraviny nebo regionální výrobce a zpracovatele potravin.

Svůj klip můžete poslat do 30. října 2016. Poté vybere komise ty nejlepší klipy, které vyhrají například outdoorovou kameru a další ceny. Info na www.natoc-bio.cz

Soutěž organizuje Tradice Bílých Karpat z.s., s finanční podporou MZe.

Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí

Fairtradové školy

jsou součástí kampaně Fairtradová města – mezinárodní iniciativy označování míst, kde je podporován fair trade. Cílem kampaně je osvěta v oblasti fair trade a podpora prodeje fairtradových produktů v daném místě.

Pro bližší informace a podporu v získání statusu kontaktujte:

http://www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

Světová škola

Certifikát uděluje společnost Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi (ADRA, o.s., EDUCON, NaZemi, ARPOK). O získání se mohou ucházet základní i střední školy po splnění několika kritérií.

Globální rozvojové vzdělávání

Náměty a projekty do výuky získáte na <http://www.globalnirozvojovevzdelavani.cz>

Odpovědná škola

Značku Odpovědná škola uděluje Asociace společenské odpovědnosti školám, které kromě klasického vzdělávání žáků vnímají kulturní, sociální a vzdělávací potřeby místa, ve kterém působí.

Cílem projektu je zvýšit povědomí o společenské odpovědnosti u škol a příklady dobré praxe inspirovat ostatní. Chceme dosáhnout toho, že se stane odpovědné chování dětem, studentům, ale i rodinám naprosto přirozené a automatické jako základní počty.

<http://www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola>

Skutečně zdravá škola

LÍSKA od počátku podporuje a fandí iniciativě Skutečně zdravá škola

Více o iniciativě a programech na webu a Facebooku. <https://www.facebook.com/skutecnezdravaskola>, www.skutecnezdravaskola.cz, Telefon: 732 967 206

Zelené okénko

Zelené úřadování

je zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, školky, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje jednak systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a jednak nakupování.

Zelené nakupování

je takový způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Doporučujeme stránky Ekologického institutu Veronica, který se zeleným úřadováním a zeleným nakupováním dlouhodobě zabývá a vydal řadu materiálů. Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

Žijte BIO

www.bio-info.cz vám přináší návody a inspiraci, jak žít zodpovědný život, každý den. Pokud považujete hodnoty jako šetrné zacházení s přírodními zdroji, zodpovědnost či etiku za důležité, pak rubrika „Žijte BIO“ je právě pro vás. Je určena pro ty z vás, kteří život vychutnávají plnými doušky a zároveň berou ohled na druhé a přírodu.

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí. Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

❖ Prodejní místa:

■ Výrobky fair trade můžete zakoupit v LÍSCĚ.

V nabídce je káva, čaje, čokolády, cukr i kakao. A každý výrobek má svůj jedinečný příběh.

Dokážeme připravit fairtradovou kavárnu i občerstvení s využitím místních produktů, dárkové balíčky na vaše akce nebo pro přátele a partnery.

Najdete nás v budově Základní školy Vsetín, Rokytnice 436, <http://www.liska-evvo.cz/doc/kontakty>

Otevřeno máme v pondělí a čtvrtek, 9-14.30 hodin, <http://www.liska-evvo.cz/doc/kancelar-lisky>

Návštěvu si můžete domluvit předem na infoevvo@seznam.cz nebo 605806840.

■ Ve Vsetíně můžete navštívit **Poetickou kafeterii** (v sousedství parkoviště u Jednoty).

V nabídce kávy a čajů si vyberete i ty se značkou Fair Trade, více na www.poetkafeterie.cz

Líska je členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**.

Líska je místním podporovatelem **fair trade**, http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Líska je podporovatelem kampaně **Za férovou čokoládu!** <http://cz.makechocolatefair.org/supporters>

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky

- Lískový web www.pocitivevyrobene.cz
- **Regionální značky** <http://www.regionalni-znacky.cz>
- **Sdružení Tradice Bílých Karpat** koordinuje facebookovou kampaň na podporu místních výrobků. Více na <http://tradicebk.cz/files/dokumenty/TZ%20kampan.pdf>

Recepty z naší kuchyně – *patronkou rubriky je paní Milena Kovaříková*

Pošlete nám zajímavé a chutné recepty z vašich domácích i školních kuchyní. Originální recepty, nebo ověřené recepty s uvedením zdroje můžete posílat na infoevvo@seznam.cz
Rádi bychom podpořili místní produkty, zdravé stravování, fairtradové suroviny, tradiční recepty a recepty v návaznosti na zvyky a tradice našeho regionu.

Hrničkové domácí slané pečivo

- 3 hrnky hladká mouka
- 1 hrnek mléko
- 2 lžice sádlo
- špetka sůl
- 1/2 kostky droždí

Pro dokončení můžete použít hrubozrnnou sůl, kmín, mák či sezam, podle toho, co máte rádi.

Postup:

Všechny suroviny dáme do mísy a vypracujeme hladké těsto. Připravujete-li těsto v robotu, zapněte jej na nižší otáčky, těsto zpracujete asi za 10 minut. V ruce těsto trvá zpracovat o něco déle (aby vám to šlo lépe od ruky, přilijte o 30 ml mléka navíc).

Těsto dáme na vál a rozděláme ho na 4 stejné díly. Každý díl skulíme do bochánku a necháme na teplém místě 20 minut vyzrát (odpočinout) pod utěrkou nebo pod potravinářskou fólií, aby těsto neokoralo.

Postup na rohlíky: Každý bochánek rozválíme na kruhovou placku tlustou zhruba 3 mm a rozdělíme jako pizzu na 8 stejných dílů. Z jednotlivých trojúhelníků stáčíme rohlíky, od kraje do špičky. Rohlík ještě trochu rukama zaválíme, aby se těsto pěkně spojilo a při kynutí a pečení se rohlík nerozevíral, a také aby se rohlík trochu natáhl. Rohlíky můžeme nechat rovné nebo vytvarovat do oblouku.

Postup na housky: Z každého bochánku vyválíme váleček a rozdělíme ho na 8 stejných dílů. Každý znova vyválíme a rozdělíme na tři prameny. Z nich upleteme housičky. Pleteme od středu nejdříve k sobě, poté housku převrátíme a dopleteme. Tak nám vznikne rovnoměrný tvar. Přikryjeme utěrkou nebo fólií a necháme 45 minut kynout. Pečení stejné jako u rohlíků.

Postup na bulky: Z každého bochánku vyválíme váleček a rozdělíme ho na 8 dílů. Každý skulíme do bochánku.

Připravené pečivo (rohlík, housku či bulku) vložíme na připravený plech, opět přikryjeme utěrkou či potravinářskou fólií, aby pečivo neokoralo, a necháme kynout 45 minut.

Vykynuté pečivo vložíme do trouby rozpálené na 230°C a pečeme 11 minut. Do trouby vložíme před pečením hrnek s vodou, aby se pečivo peklo ve vlhkém prostředí.

<http://www.hrnickova.cz/hrnickove-domaci-slane-pecivo.html>

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** Vám PORADÍ v Ekologickém institutu Veronica <http://www.veronica.cz/?id=418>
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku?**, Přehledná mapa přírodních zahrad na Ekomapě, http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>

Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály

- **Domino Vodní trpaslíci.** Život vodních živočichů ztvárněný atraktivní formou. Těšit se můžete na originální kresby, zajímavé informace a tématické básničky. <http://vis.bilekarpaty.cz/doc/pripravujeme-domino-vodni-trpaslici>

Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy, firem

- **Kde všude můžete najít členy a partnery LÍSKY,** <http://www.liska-evvo.cz/clenove>

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

➤ Škola v přírodě

Dětství se proměňuje, **děti mají stále méně příležitostí pobývat v přírodě a to může mít dlouhodobý negativní dopad na jejich rozvoj**, varuje studie, kterou představuje server britské zpravodajské televize BBC. [Zpráva](#) autorek z britské Plymouthské univerzity a australské Univerzity v Západním Sydney vychází z předchozích výzkumů potvrzujících vyšší rodinné zaneprázdnění a z toho vyplývající nižší počet příležitostí dětí prozkoumávat jejich přirozené venkovní okolí. To **vedlo k redukci sociálních dovedností u dětí** a pravděpodobný je také dlouhodobý dopad na fyzický i emoční stav a celkové prospívání. Školy by proto neměly přehlížet možnosti nápravy, které jim výuka v přírodě dává. Přehnaný důraz na studijní výsledky vyvíjí na učitele tlak zůstat ve třídách, kde jsou ale děti ochuzeny o cenné zážitky. I když přínos venkovního vyučování je už dávno podpořen poměrně rozsáhlými daty, stále zůstává okrajovou záležitostí, protože jej za svůj nepřijali tvůrci vzdělávacích politik. Zpráva proto

vyzývá k začlenění venkovní výuky do národního vzdělávacího rámce a doporučuje vytvoření rozhraní, které by shromažďovalo existující výzkum, definovalo příští výzkumné otázky a pomohlo propojit výsledky výzkumů s praktickou politikou. Mimoto zpráva navrhla „Rámec pro studijní výsledky dvacátého prvního století“ a tyto důležité znalosti a dovednosti by mohly být učeny právě v hodinách v přírodě. Dokument obsahuje body zdravé a šťastné tělo a mysl, společenský a sebejistý jedinec, samostatný a kreativní student, efektivní spolupracovník a aktivní globální občan. Autorky argumentují, že pokud budou **venkovní aktivity navázány na konkrétní očekávané studijní výsledky**, bude pro učitele jejich zajišťování smysluplnější a nebude třeba hledat na pobyt venku extra časový prostor.

<http://www.bbc.com/news/science-environment-36795912>

- **Lidstvo vyčerpává přírodní zdroje nejrychleji v historii.** Zásoby pitné vody, jídla a čistého vzduchu, které planeta dokáže obnovit za rok, letos lidé zkonsumovali za osm měsíců. Obyvatelé Země tak žijí na dluh a postupně se připravují o zásoby životadárných surovin. Upozornil na to Světový fond na ochranu přírody (WWF).
- **STOP PALMOVÉMU OLEJI**
Více informací na stránkách Koalice proti palmovému oleji - <http://stoppalmovemuoleji.cz/>
Bannery k šíření najdete zde <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/logo.php>.
I váš hlas pomůže zabránit devastaci pralesů způsobenou člověkem - [Podepsat petici](#)

Environmentální informační servis Líska:

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlášených grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky** www.liska-evvo.cz
- **Knihovna** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- Prodej a distribuce materiálů k EVVO.
- **Krajský kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Pozvánky a informace zasílejte na elektronickou adresu Líska: infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně** www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

LÍSKA, z.s., tel: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Sdružení Líska / Stromy a my

Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Sdružení Líska / ŽABAKO – žákovská badatelská konference

Sdružení Líska / Jak učit POLY

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Sdružení Líska / Zdravě do života

Rozesílku připravuje a rozesílá **LÍSKA, z.s.** s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz
Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.